

نماز چیست؟

همه شاعر و عبادات دینی ما برای تأثیرگذاری در زندگی مان قرار داده شده‌اند و عبادتی نداریم که بگوییم برای زندگی دنیای ما هیچ ثمر و اثری ندارد.

اما در مسیر خدا دو مفهوم در مقابل ماست، مفهوم عبادت و مفهوم عبودیت که اولی یعنی آمادگی روحی پیدا کردن دومی یعنی حرکت و تلاش در مسیری مشخص با انگیزه مشخص و هدف مشخص که همه باید خدایی باشد، یعنی وقتی شاعر گفته است «عبادت به جز خدمت خلق نیست»، مفهوم عبودیت را به جای عبادت گرفته است، درحالی که تا انگیزه‌ای نباشد، حرکتی نیست. تا انرژی‌ای نباشد، نمی‌توان پیش رفت و این انگیزه و انرژی برای حرکت بی‌الایش را باید در محراب عبادت کسب کرد. در محضر کمال و جمال مطلق باید نشست تا بتوان قدرت حرکت‌های سخت و پشت سر گذاشتن امتحان‌های طاق‌فرسا را پیدا کرد و منتظر تشویق احدی نماند، پیامبر خدا که می‌فرمودند: من از تمام پیامبران بیشتر در مسیر رسالتم اذیت شدم»، این توان و انرژی و طاقت را در محراب عبادت کسب می‌کردند که گفتند «نور چشم من در نماز است» یا به بلال می‌فرمودند: «ارحنا یا بلال، یعنی اذان بگو تا جان ما لحظه‌ای راحت یابد».

راحتی جان در گفت‌وگو با خداست، در مناجات با حضرت یار است، پس نماز را باید این گونه دید و این گونه شناخت. وقتی می‌گویند اگر نماز نداشته باشی هیچ چیز نداری، منظور همین است، چون در نماز است که تو با خدای خود انس می‌گیری تا بعدا این توان را داشته باشی که برای رضای او قدم برداری و برای رضایت او سختی را به جان بخری. همان‌طور که می‌گویند لفظ جلاله «الله» مستجمع جمیع صفات است، یعنی تمام صفات الهی را در خود جمع کرده است، نماز نیز مستجمع جمیع عبادات است، یعنی تمام عبادات در نماز جمع است. نماز را باید این گونه شناخت و کیفیت این نماز، کیفیت زندگی ما را تعیین می‌کند. کیفیت صحبت ما با رئیس عالم و حضرت رب الارباب، کیفیت زندگی ما را تعیین می‌کند. حضرت امیرالمؤمنین^(ع) می‌فرمایند: «اعلم أنَّ كُلَّ شَيْءٍ مِنْ عَمَلِكَ يُتَبِعُ لِصَلاَتِكَ، یعنی بدان که همه اعمال تو تابع نماز توست»، و تمام بحث‌های علما در باره آداب نماز، برای افزایش کیفیت این ارتباط و دیدار است تا ان شاء... با اصلاح نماز ما، زندگی ما اصلاح شود و با باز شدن گره ارتباط ما با خداوند، گره‌های زندگی مان بازگردد. ان شاء...!

حکم دروغ در معامله

در این ستون به پرسش‌های شما درباره حکم مسائل مختلف از نظر شرعی پاسخ خواهیم داد. شما مخاطبان گرامی می‌توانید پرسش‌های خود را به شماره پیامک ۰۷۲۸۹-۳۰۰ یا ما در میان بگذارید.

فروش میوه یا محصولی به اسم اینکه در پرورش آن از کودهای شیمیایی استفاده نشده، درحالی‌که از چنین کودهایی استفاده شده است، چه حکمی دارد؟ امکان دارد در صورتی‌که مشتری بداند در رشد این محصولات از کودهای شیمیایی استفاده شده است، اقدام به خرید آن‌ها نکند.

پاسخ اجمالی
توصیف غیر واقعی برای کالا در معامله، فریب کاری و گناه است و جایز نیست، با این حال اصل معامله صحیح است، ولی باتوجه به اقدام فروشنده بر تدلیس کالا، مشتری این حق را دارد که معامله را فسخ کند.

اما اینکه دروغ چیست و چه اقسامی می‌تواند در حیطه کسب‌وکار داشته باشد، می‌توان چند مصداق برای آن آورد، افراد بسیاری در کسب‌وکار خود دروغ می‌گویند، چون فکر می‌کنند این گونه سود بیشتری می‌برند و با این گمان به اشتباه، خود را به گناه، آلوده و مال حلال خویش را تبدیل به حرام می‌کنند. دروغ‌گوها در کسب‌وکار چند قسم هستند:

اول: عده‌ای کم‌فروشی می‌کنند، این افراد یا اندازه‌های خود را کمتر قرار می‌دهند یا از مقداری که خریدار خواسته است، کم می‌کنند، ولی بها را به همان اندازه‌ای که خریدار خواسته است، می‌گیرند.

در قرآن کریم آمده است: «وَيْلٌ لِلْمُطَفِّينَ، وای بر کم‌فروشان!» آن‌گاه خود معنای واژه مطفف را روشن می‌کند: «او کسی است که جنسی را که برای فروختن می‌کشد، کم می‌گذارد، ولی هنگامی که می‌خرد، بی‌کم‌وکاست تحویل می‌گیرد». قرآن، این دسته را از روزی بزرگ می‌ترساند، روزی که همه مردم در برابر پروردگار می‌ایستند و باید حساب هرچه کرده و هرچه برده و هرچه خورده‌اند، پس بدهند.

دوم: عده‌ای تقلب می‌کنند و جنس آمیخته و مخلوط را به نام خالص به مشتری می‌دهند. در شیر، آب می‌کنند و آن را به نام شیر خالص جامی‌زنند. پارچه پشم و نخ را به نام پشم اندرپشم می‌فروشند. چایی بد را در چایی خوب داخل می‌کنند و به نام چایی خوب به مشتری می‌دهند. طلای ۱۴ عیار را به نام طلای ۱۸ قالب می‌کنند. در میان کیسه برنج اعلا، برنج حد وسط می‌گذارند و در روغن چه می‌کنند. فطرت انسان از این گونه کارها بیزار است. این گونه دروغ‌ها در زبان اسلام، «غش» نامیده شده است. رسول خدا^(ص) می‌فرمایند: «هر شخصی در خرید یا فروش با مسلمانی غش کند، از ما نیست و روز قیامت با یهود محشور خواهد شد، زیرا یهودی‌ها، پرغش‌ترین خلق با مسلمانان هستند». این نوع دروغ در کسب‌وکار، آن است که جنس بدی را در ظاهری فریبنده بیارایند و تحویل خریدارش بدهند. خانه‌ای است که از پایبند ویران است، رنگ آمیزی‌اش می‌کنند و سروسورنی بدان می‌دهند تا خریدار گول بخورد و آن را به جای خانه‌ای استوار و محکم بخرد.

سوم: دسته‌ای در قیمت خرید جنس دروغ می‌گویند. اگر قیمت کمتر از مبلغ گذاشته شده باشد، این گونه می‌گویند که ما این جنس را گران خریده‌ایم، پس گران هم می‌فروشیم، درحالی‌که درواقع این‌طور نیست. این گونه معامله‌ها، قطع نظر از دروغ، شاید خالی از اشکال هم نباشد. در گذشته بعضی گاراژی‌ها بسیار دروغ می‌گفتند و معتقد بودند این کسب جز با دروغ گفتن، پیشرفتی ندارد، ولی هنگامی که گاراژی‌های راستگو پیدا شدند و توانستند با راستگویی پیشرفت کنند، بطلان نظریه آن دسته ثابت شد.

آیت...العظمی خامنه‌ای

بیع صحیح است، اما اگر مشتری به شرط عدم وجود کود شیمیایی خریده باشد یا مغبون شده باشد، یا وجود کود شیمیایی عیب محسوب شود، می‌تواند بیع را فسخ کند. درهر حال، فروشنده به دلیل دروغ، مرتکب حرام شده است.

آیت...العظمی سیستانی

فریب در معامله جایز نیست.

آیت...العظمی شبیری زنجانی

جایز نیست.

آیت...العظمی صافی گلپایگانی

دروغ در معامله حرام است و اگر برخلاف شرط فروخته شود، مشتری در صورت علم می‌تواند معامله را فسخ کند.

آیت...العظمی مکارم شیرازی

این کار تدلیس نامیده می‌شود و حرام است و هرگاه مشتری متوجه شود، حق فسخ دارد.

آیت...هادوی تهرانی

این کار جایز نیست و از آنجا که خریدار مغبون شده است، اختیار غبن دارد، یعنی می‌تواند معامله را فسخ کند یا رضایت دهد.

حجت الاسلام والمسلمین حسین ابراهیمی

خطیب و کارشناس مذهبی در گفت‌وگو با شهرآرا تشریح کرد

رسم خادمی در بارگاه رضوی

آئمه مستقیمی | عنوان خادمی برای ائمه^(ع) در کنار ظاهر جذاب خود، آداب و اصولی دارد که با رعایت آن‌ها اثری را که باید، بر جای می‌گذارد، چه اینکه از مجاوران باشیم و بخواییم به زائران خدمت کنیم و از چه خادمانی آستان متبرکه که امام^(ع) باشیم در آستانه سالروز ولادت امام‌رضا^(ع) و در بررسی این آداب، با حجت الاسلام والمسلمین وحید نجف‌زاده، عضو هیئت علمی جامعه المصطفی^(ص)، استاد تفسیر و علوم قرآن و خطیب و کارشناس مذهبی، گفت‌وگو کردوایم که در ادامه مرور می‌کنید.

زیارت

زیارت نوعی اعلام بیعت و وفاداری صادقانه مرید به مراد و از جانب انسانی مطیع و جان‌برکف نسبت به جانان خود است. درباره فلسفه زیارت، آموزه بسیار است، همان‌طور که همه ملت‌ها و مکاتب برای بزرگداشت مفاخر و مشاهیر خود، آیین‌های بزرگداشت برگزار کرده، در عین تکریم، این شخصیت‌ها را به نسل آینده معرفی می‌کنند. این روش در مکتب امامیه در قالب زیارت دنبال می‌شود. این تفاوت که شخص زیارت‌کننده از اولیای خداست، بنابر این زیارت از شعائر... محسوب و سبب تقویت قلب و روح می‌شود.

از پیامبر اکرم^(ص) نقل می‌کنند که فرمودند: «فردی که مرا زیارت کند، حتی از او بر من است که روز قیامت او را شفاعت کنم». این حدیث را علامه امینی^(ره) از شانزده تن از محدثان اهل سنت نقل می‌کند و کسانی همچون پسر خلیفه دوم و دیگر بزرگان آن‌ها نیز بر آن صحه می‌گذارند. لذا واهیبت که شیعه را برای زیارت زبیر سؤال می‌برد و هدف هجمه قرار می‌دهد، باید بدانند روایاتی از این دست را بزرگان خودشان هم بیان کرده‌اند.

یکی از آموزه‌های روایات درباره زیارت، این است که از فضای معنوی و تردد ملائکه و انبیای الهی بهره معنوی ببریم. در اذن دخول زیارت امام‌رضا^(ع) می‌خوانیم: «أَدْخُلْ يَا مَلَكُكَ... الْمُقَرَّبِينَ الْمُقِيمِينَ فِي هَذَا الْمَشْهَدِ؟» اولین اثر زیارت، بهره‌مندی از چنین فضایی است. ملت مسلمان با گرایش‌های فقهی و اعتقادی مختلف، در زیارت کنار هم قرار می‌گیرند و اتحاد، بسیاری از اوقات در فضای زیارت شکل می‌گیرد، مثل فضای زیارت اربعین.

حجت‌الاسلام والمسلمین نجف‌زاده:
سومین ادبی که باید در خدمت به زائران و میزبانی از آن‌ها رعایت شود، خوش خلقی است که خدمت ما را اثرگذارتر می‌کند

خدمت زائران، فرامذهبی است

بالتر از زیارت عارفانه، توفیق خدمت خالصانه و همراه با ادب و تواضع و سایر شئون خدمتگزاری است، چه در لباس خادمی و چه به عنوان مجاوران حضرت. مهم آن است که در خدمت به زائران ائمه^(ع)، باید همچون همان حضرات رفتار کرد و به فردی که برای زیارت می‌آید، فارغ از قومیت، نژاد و مذهب خدمت کرد، چنان‌که هنگام زیارت اربعین، چنین فضایی حتی در خدمت به غیرمسلمانان از جانب عراقی‌ها دیده می‌شود.

وفای به عهد با امام در زیارت

آن‌هایی که به زیارت می‌روند، با امام عهد می‌بندند. امام‌رضا^(ع) می‌فرمایند: «هر امامی بر گردن محبان و شیعیان خود عهدی دارد و بهترین راه ادای این عهد، زیارت قبور آن‌هاست»، یعنی برای عمل به عهد با ائمه^(ع)، راه برتر زیارت است و این وفای به عهد، ما را از شفاعت ائمه^(ع) بهره‌مند می‌کند، البته زیارت باید با معرفت باشد، یعنی انسان خود را در محضر امام ببیند، چنان‌که در زیارت امام‌رضا^(ع) شهادت می‌دهیم که حضرت صدای ما را می‌شنوند و سلامان را پاسخ می‌دهند.

راهی که خدمت را لذت‌بخش می‌کند

تواضع همچون قله‌ای است که انسان با صعود به آن، احساس آرامش می‌کند. حضرت زهرای مرضیه^(ص) فرمودند: «هر که خود را برای خدا کوچک کرد، خدا او را بزرگ می‌کند»، اگر خادمان زائران ائمه^(ع) تواضع داشته باشند و این خدمتگزاری را توفیقی از ناحیه خدا و امام‌رضا^(ع) بدانند، دیگر خستگی و ملال در مسیر خدمت را حس نمی‌کنند. آن‌وقت خادمی در سرویس‌های بهداشتی هم لذت‌بخش می‌شود.

به زائران خیر برسانیم

در مسیر خدمتگزاری به زائران، باید به فکر خبر رساندن باشیم، این خبر رساندن هم می‌تواند از جانب متولیان آستان‌های مقدس باشد، هم از سمت خود زائران، مثل جفت کردن کفش‌ها هنگام نماز، کمک کردن به تشکیل صفوف نماز و نطاقت، همان‌طور که پیامبر^(ص) فرمودند: «بهترین مردم شخصی است که خیرش به دیگران می‌رسد». یکی از مشکلات در شهرهای زیارتی بزرگ همچون مشهد، مسئله ترافیک است. زائران می‌توانند با تنظیم ساعت حضور در حرم و رفت‌وآمد با وسایل نقلیه عمومی به رفع این مشکل کمک کنند که این هم مصداق خیررسانی است. از مصادیق دیگر خیررسانی، رساندن دیگر زائران به حرم امام هشتم^(ع) است یا کمک به خادمان در نظافت حرم. خیررسانی از بهترین مصادیق خدمت به زائران قبور ائمه^(ع) است. اگرچه باید دلخوش به مقام خادمی امام بود، نباید از توسلات شخصی و معنویت نیز غافل شد.